

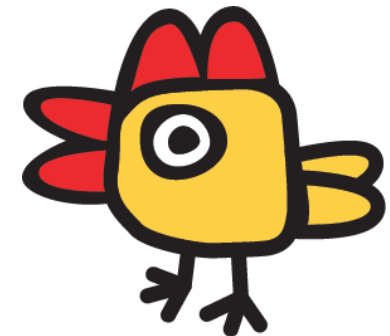
Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto

Harrastamisen Turun mallin-pilotti

Etsivä harrastustoiminta kevät 2021

Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuiston (Seikkis) etsivän harrastustoiminnan malli

- Seikkis ja Turun perhetyö
- Lastenoikeuksien artiklat
- Etsivän harrastustoiminnan taidepajojen tavoite
- Mitä tehtiin
- Ohjelmarunko
- Taidetyöpajat
- Vaikutukset perhetyön tavoitteiden näkökulmasta
- Harrastamisen aloittamisesta
- Harrastuksessa/Taidepajoissa
- Taidepajojen jälkeen
- Lasten palautteet
- Taidepajojen toteuttajat

Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto (Seikkis) on Turun kaupungin ylläpitämää toimintaa.

Seikkis tarjoaa monipuolista matalankynnyksen taide- ja kulttuuritoimintaa lapsille ja nuorille, lapsiperheille sekä kouluille ja varhaiskasvatukselle ympäri vuoden. Seikkiksen toimintaa ovat mm. harrastuskerhot, kurssit, taidepajat, teatteriesitykset, tapahtumat ja taideleirit. Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto edistää toiminnallaan lasten ja perheiden osallisuutta; sosiaalista hyvinvointia, vähentää syrjäytymistä ja ehkäisee yksinäisyyttä.

Turun perhetyö

Turun perhetyö tukee yksilöllisesti perheitä vaikeissa tilanteissa ja turvaa lapsen edun toteutumisen. Se vahvistaa perheiden voimavaroja ja auttaa perheitä selviytymään itsenäisesti.

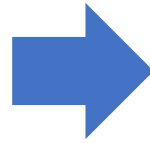
Etsivän harrastustoiminnan pilotissa tehtiin yhteistyötä Turun kaupungin sosiaali- ja vapaa-aika palvelukokonaisuuksien välillä. Näin pystyttiin tarttumaan tärkeään asiaan, harrastamiseen, ja siihen miten voidaan mahdollistaa kaikkien lasten osallistuminen mieluisaan vapaa-ajan tekemiseen.

Toiminnassa toteutuvat lastenoikeuksien artiklat:

13.
Lapsella on oikeus
ilmaista
mielipiteensä, kunhan
ne eivät loukkaa
muiden oikeuksia.
Lapsella on oikeus
saada tietoa.

31. Lapsella on oikeus
lepoon, leikkiin ja
vapaa-aikaan sekä
taide- ja
kulttuurielämään.

Etsivän harrastustoiminnan tavoite

“Kun ei koskaan pääse mihinkään”

Mahdollistaa mielekäs harrastustoiminta lapsille, jotka ovat jääneet harrastustoiminnan ulkopuolelle.

Taidepajoissa kehitettiin ja kokeiltiin etsivän harrastustoiminnan malli, minkä keskiössä ovat:

- Lasten tavoittaminen
- Esteiden poistaminen liittyen harrastustoimintaan osallistumiseen
- Tarjota lapsille mahdollisuus löytää itselle mieluinen harrastus
- Lasten osallistuminen toiminnan sisällön suunnitteluun

Mitä tehtiin?

Järjestettiin kuudelle harrastustoiminnan ulkopuolella olevalle lapselle viikoittainen taidetyöpaja (yhteensä 8 kertaa).

Lapset tavoitettiin tekemällä yhteistyötä Turun kaupungin perhetyön kanssa. Perhetyöntekijät ehdottivat toimintaan lapsia, jotka kaipasivat harrastustoimintaa ja joiden perhe tarvitsi tukea harrastamisen järjestämisessä.

Lasten kuljettaminen ja saattaminen taidetyöpajoihin järjestettiin perustamalla uusi työnkuva "harrastuskummi". Nämä kummit hakivat lapset kotoa ja toimivat myös itse työpajoissa lasten tukena.

Taidetyöpajoille suunniteltiin alustava ohjelmarunko, joka antoi lapsille mahdollisuuden kokeilla uusia taidemuotoja, mutta myös vaikuttaa taidetyöpajojen sisältöön.

Opetus- ja kulttuuriministeriön koululaiskyselyssä kuvataide oli toiseksi suosituin harrastustoive (41% toivoi) ja myös kädentaidot olivat kymmenen suosituimman harrastustoiminnan joukossa (35% toivoi).

Taidetyöpajojen ohjelmatarunko

Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto

Taidepajat ovat aina
tiistaisin, klo 15-16.30.
(Yhteensä 8 kertaa.)

TAIDEPAJAKALENTERI

Taideohjaajina toimivat:

9.2. Kristiina ja Kanerva, Seikkailutalossa.

16.2. Mirva ja Joonas, Timantti-teatterissa

2.3. Mirva ja Joonas, Timantti-teatterissa

9.3. Roosa ja Mirva sekä Joonas,
Timantti-teatterissa

16.3. Roosa, Vihreässä talossa

23.3. Kristiina, Seikkailutalossa

30.3. Kristiina ja Denisse, Seikkailutalossa

6.4. Teema: toiveiden mukaan

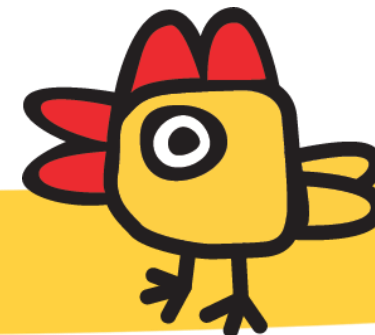
Sofia ja Urmas toimivat
harrastuskummeina

Denisse toimii myös
valokuvaajana

Lisätietoja Marikalta
Puh. 040 668 7067
Marika Leinonen-Vainio
toiminnanjohtaja
marika.leinonen-vainio@turku.fi
turku.fi/seikkailupuisto

Taidepajat

Savipaja

Ohjaaja Kristiina Kivimäki:

“Tälle ryhmällä toimi pajan hallittu yhteinen aloitus ja selkeä rajattu teema. Kaikki saivat teoksen valmiiksi, ja jotkut enemmänkin. Tuntui että lapset viihtyivät hyvin omassa olossaan tekemisen parissa. Selvästi tämä malli toimii!”

Taidepajat

Tanssityöpajat

Ohjaajat Mirva ja Joonas:

”Tartuimme lasten antamiin ideoihin, esimerkiksi tanssityöpajassamme lapset halusivat palavasti toteuttaa Among Us -pelin tyylisen leikin. Toteutimme toiveen seuraavalla kerralla tanssillisena harjoitteena/leikkinä.”

”Lapset olivat harjoitteesta innoissaan ja selkeästi hyvillään, että heidän toiveensa oli kuultu.”

Taidepajat

Palikkateatteri

Ohjaaja Roosa Halme:

“Lapselle annettu aika toteuttaa oma palikkateatteriesitys tuntui tärkeältä ja ainutlaatuiselta. Tämä oli itselleni uusi kokemus tämän työn parissa, ja tuntui hienolta voida kiireettömästi keskittyä lapsen ilmaisuun. Työ tuntui merkitykselliseltä ja samalla erityiseltä mahdollisuudelta sekä lapsille että meille vetäjille työskennellä tällaisessa pienryhmässä.”

Palikkateatteri

Lapset tuntuivat innostuvan suuresta palikkamäärästä, joka yhteiselle pöydälle ilmaantui. Tehtävänä oli pohtia annettua teemaa ja rakentaa palikoista sen mukaan.

Teema: Minun perheeni

Äiti (suuri), minä, koira, hamsteri, 2 kissaa, isovanhemmat

Äiti, isä, 5 lasta, nuorimmainen sisko istumassa etualalla, 2 kissaa

Äiti, isä, 5 lasta, 2 kissaa

Lapsi ei halunnut rakentaa perhettä mutta rakensi oman itsensä

Äiti, isä, SSKO, Roope, vauva

4 kissaa, minä, pikkusisko, äiti, isä

Palikkateatteri

Jotkut lapset rakensivat hartaasti ja hitaasti, jotkut vähän ripeämmin ja jotkut yhdessä vieruskaverin kanssa.

Teema: Hetki tai asia, jonka äärellä olen tuntenut ilon tunnetta

vauva istumassa
sylissäni

kirjoitti mosaiikkimaisesti
PS4 eli play station 4

x-box-ohjain

kun heille muutti 3 hiirtä

kun venyttelen

kun 2 kissanpoikasta
muuttivat kotiin

Taidepajat

Kipsityö

Ohjaaja Kristiina Kivimäki:

“Hieno projekti, missä pääsi tarjoamaan lapsille näkemyksen siitä, että maailma on täynnä mahdollisuuksia voida hyvin omassa olossa ja yhdessä toisten kanssa.”

Taidepajat

Harrastuskummi, Sofia Litsilä:

”Lapset uskalsivat kertoa paljonkin omasta työstään lapsiryhmän ollessa pieni. On ollut myös ihanaa huomata, että lapsilla tuntuu olevan keskenään hyvä ja luottamuksellinen ilmapiiri sekä kukaan ei vaikuta ulkopuoliselta ryhmässä.”

”Ohjaajien täyttämä reissuvihko oli mielestäni loistava varsinkin ohjaajien vaihtuessa eri kerroilla, koska sen kautta sai helposti tietoa, miten edellisellä kerralla on lasten kanssa mennyt sekä onko tullut vastaan joitain haasteita tms. Myös Teams-palaveri taidepajakertojen puolivälissä oli erittäin hyödyllinen päästessä kuulemaan ohjaajien ajatuksia ja ideoita.”

Toiminnan vaikutukset ja tulokset

Kaikki lapset pysyivät toiminnassa mukana loppuun saakka.

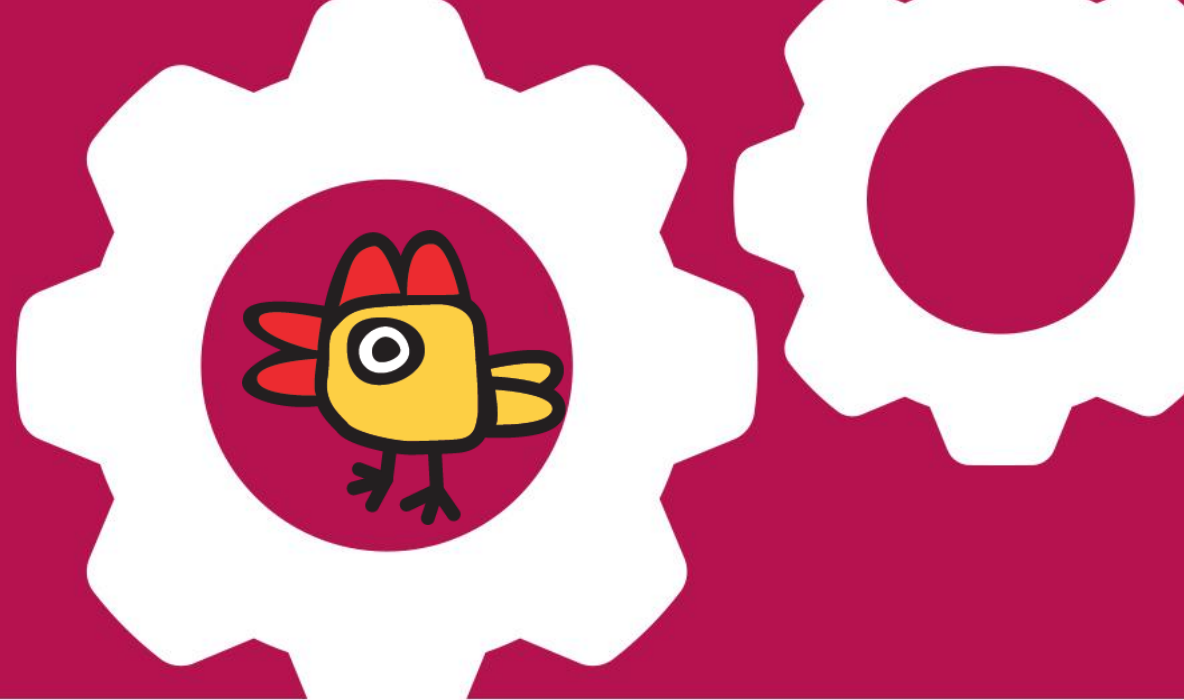
He löysivät itselleen mieluisen taideharrastuksen, jota haluaisivat jatkaa säännöllisesti.

Ohjaajien havaintojen mukaan lapset osallistuivat aktiivisesti ja innostuneesti kaikkeen toimintaan.

Lapset ilmaisivat ajatuksiaan ja tunteitaan taidepajoissa ja ujommatkin lapset rohkaistuivat osallistumaan koko ajan lisää. Lapsien välille syntyi ystävyysuhteita.

Vanhempien ja harrastuskummien välille syntyi luottamuksellinen suhde.

Vaikutukset perhetyön tavoitteiden näkökulmasta

Perhetyöntekijät valitsivat toimintaan ne lapset, joille toiminnasta olisi suurin potentiaalinen hyöty.

Valituille lapsille liikuntaharrastus ei ollut ensisijainen vaihtoehto.

Taidepajassa lapsi sai paikan/ajan, jossa hän toteutti itseään taiteen keinoin.

Lapselle mahdollistui aktiivisen toimijan rooli, kun hän pystyi vaikuttamaan toiminnan sisältöön.

Lapsi sai taidepajasta lisää sisältöä arkeensa ja mahdollisuuden poistua kotoa.

Monen lapsen elinpiiri on hyvin suppea, lähinnä koulu ja koti.

Lapset saivat rauhallisen hetken turvallisten aikuisten kanssa.

Vaikutukset perhetyön tavoitteiden näkökulmasta

Monella lapsella on nepsypiirteitä, mutta taidepajassa he ovat pystyneet keskittymään tekemiseen hyvin. (Nepsy on lyhennys termistä neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaava henkilö)

Taidepaja tuki lapsen hyvinvointia ja tunnetaitoja.

Lapset olivat vertaisryhmässä ja ystävyyssuhteiden solmiminen oli mahdollista.

Perhetyön käynneillä oli luonnikasta keskustella toiminnasta ja seurata sen hyötyjä lapselle sekä vanhemmille. Perheet olivat sitoutuneita toimintaan.

Toiminta toi esiin lapsen omat resurssit, missä hän on hyvä.

Ennen harrastamisen aloittamista:

Vanhemmilla ei ole resurssia harrastuksen etsimiseen, järjestämiseen tai siihen kuljettamiseen

Tarvitaan etsivää työtä tekemällä yhteistyötä perhetyön kanssa

Tarvitaan harrastuskummi, joka tukee harrastukseen osallistumista.

Uuteen harrastukseen lähteminen jännittää lasta ja vanhempaa

Tuttu ja luotettava perhetyöntekijä kertoo mistä on kyse

Tehdään selkeä viestintämateriaali, missä kerrotaan paikasta, ohjaajista ja aikatauluista

Kuormittavassa tilanteessa harrastus voi unohtua

Harrastuskummi muistuttelee ja ottaa yhteyttä poissaolo tapauksessa

Harrastuksessa:

Lapset saattavat tulla
nälkäisinä/väsyneinä/voimakkaassa
tunnetilassa.

Toiminnan alkaessa huomioitiin nämä
tarpeet järjestämällä hetki, missä
rauhoituttiin juttelemaan välipalan
äärelle. Mukana harrastuskummi, joka
tukee harrastukseen osallistumista.

Lapsilla on yksilölliset
toimintatavat ja mahdollisia
erityistarpeita.

Valmistellaan ohjaajat siihen, että
osaavat huomioida nämä tarpeet
joutaen niiden mukaan.

Toiminnassa pitää olla mukana
tarpeeksi aikuisia, jotka tukevat
lapsia erityistilanteissa.

Lapset osallistuivat aktiivisesti ja
kertoivat toiveistaan.

Annoimme lapsille tilaa kertoa omista
ajatuksistaan ja joustimme
ohjelmarungossa niin, että lasten toiveita
pystyttiin konkreettisesti toteuttamaan.

Harrastustoiminnan / Taidepajojen jälkeen:

Lapset ja vanhemmat loivat
luottamuksellisen suhteen
harrastuskummin kanssa

Mahdollistetaan
harrastuskummin
resurssi siihen, että voi
tukea lasta myös
harrastamisen
ulkopuolella

Harrastustoiminnasta ja kavereista
tulee hyvin tärkeitä lapselle

Varmistetaan toiminnan
jatkuvuus, jotta lapset
eivät putoa tyhjän päälle
projektirahoituksen
päätyessä

Lasten palautteet:

Oli kivaa, kun sain kokeilla erilaisia juttuja!

Ei jännittänyt niin paljon, kun oli pieni ryhmä.

Sain kaverin.

Haluan tehdä savitöitä ja maalata!

Koska pääsee uudestaan tänne?

Lasten palauteet:

1 SAAN TEHDÄ ASIOITA, JOISTA TYKKÄÄN.

esim. Voin vaikuttaa siihen mitä leikimme.

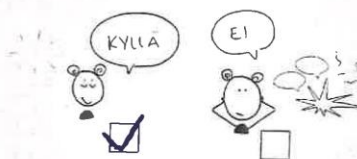
2 MINULLA ON KAVEREITA, JOIDEN KANSSA OLLA.

esim. Pääsen mukaan peleihin & leikkeihin.

3 SAAN OLLA KERHOSSA OMA ITSENI.

esim. Minulla on tunne, että olen tärkeä.

4 SAAN LEVÄTÄ & RAUHOITTUA JOS HALUAN.

esim. Voin mennä hiljaiseen paikkaan jos on kova meteli.

LAPSILTA OPITTUA

ONNISTUMISEN MITTARI
ohjattuun kerhotoimintaan

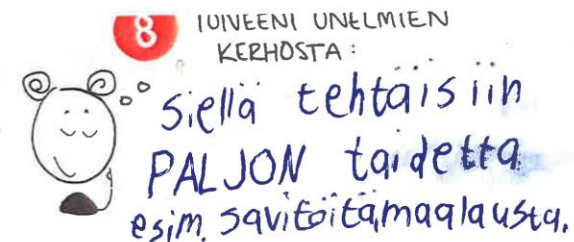
5 AIKUISET KUUNTELEVAT LAPSLA.

esim. Aikuinen kuuntelee, jos minulla on asiaa.

6 LAPSET KUUNTELEVAT AIKUISIA.

esim. Meillä on sääntöjä, joita noudatetaan.

7 MINULLA ON TURVALLINEN OLO.

esim. Minua ei kiusata, satuteta, nimitellä, viedä tavaroita ilman lupaa tai nimitellä.

Montako tähteä annat kerholle?
😊😊😊😊😊
(palokas)

Pelastakaa Lapset - Rädda Barne
Save the Children

Taidepajojen toteuttajat

Kristiina Kivimäki

kuvataiteilija / Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto

Lotta Rapeli

animaatio-ohjaaja / Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto

Kanerva Juntti

keramiikka-alan artesaani

Mirva Honkanen

tanssinopettaja (AMK)

Joona Rytönen

tanssinopettaja (AMK) ja sosionomi opiskelija

Roosa Halme

ohjaaja, esiintyjä, säveltäjä, muusikko

Denisse Islas

graafinen suunnittelija ja projektin valokuvaus /
Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto

TANSSIKUMMIT

Sofia Litsilä, luokanopettaja opiskelija ja **Urmes Kallasaari**, nuorisohjaaja

Yhteistyökumppanit

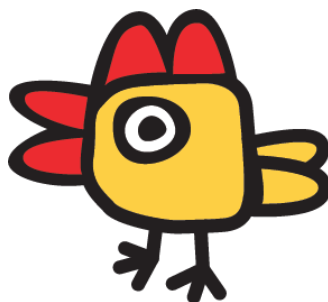
Hyvinvointitoimiala / Perhe- ja sosiaalipalvelut
(lapsiperhesosiaalityö) yhteyshenkilönä **Sanna Minkkinen**

Läntinen Tanssin Aluekeskus (tanssitaiteilijat) ja
KO-KOO-MO ry (palikkateatteri)

Asiantuntijana palvelumuotoilija **Anna-Maija Ohlsson**,
sosiaalipsykologi (YTM)

Yhteyshenkilönä: Marika Leinonen-Vainio,
toiminnanjohtaja Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuiston

Mieluisa harrastus lisää hyvinvointia sekä kasvattaa osallisuutta. Osallisuuden tunne luo turvallisuutta, uskoa omiin mahdollisuuksiin elämässä. Tukemalla harrastamista voimme vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää.

Kiitos!